

Titulació	Tipus	Curs
Comunicació de les Organitzacions	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Anna Tous Rovirosa

Correu electrònic: anna.tous@uab.cat

Equip docent

Luiz Peres Garzezi

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'alumnat ha obtingut en els cursos precedents coneixements derivats de les matèries d' Estructura de la Comunicació, Gestió documental i d'arxius, Teoria de la Comunicació, Comunicació Interna, Sociologia General, Història de la Comunicació.

Els coneixements adquirits a través d'aquestes assignatures constitueixen coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura, ja que l'alumnat tindrà una base teòrica sobre la qual poder sustentar el marc teòric de la planificació de la seva recerca. És convenient, per tant, que tingui present els coneixements i les competències adquirides en aquestes matèries.

Objectius

L'assignatura es realitza a tercer curs, durant el segon semestre, i pertany al bloc formatiu de la matèria "Investigació en comunicació". Els objectius formatius de l'assignatura són: a) Explicar les diferents formes d'aproximació al coneixement científic i els mètodes i tècniques quantitatives i qualitatives aplicats a l'anàlisi de la comunicació. b) Exposar i explicar les estratègies més adequades per a la planificació i disseny de la investigació en comunicació.

Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.

Demostrar un coneixement adequat del món contemporani i la seva evolució històrica recent en les dimensions social, econòmica, política i cultural.

Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.

Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.

Exposar adequadament els resultats del procés d'investigació de manera oral, escrita, audiovisual o digital, d'acord amb els cànons de la disciplina.

Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar les metodologies de recerca específiques per plantejar hipòtesis, validar i verificar idees i conceptes i interpretar dades pròpies de la comunicació en les organitzacions.
- Diferenciar les principals teories relatives a la comunicació de les organitzacions, que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits.
- Gestionar el temps de manera adequada i ser capaç de planificar tasques a curt, mitjà i llarg terminis.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Treballar d'acord amb la deontologia professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els mètodes de recerca científica al disseny de les necessitats d'informació de les organitzacions.
2. Aplicar els mètodes de recerca d'acord amb la deontologia professional per no falsejar els resultats de la recerca feta.
3. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
4. Demostrar coneixements sobre l'àmbit científic de la comunicació que permetin construir un pensament crític i generar idees originals sobre el context.
5. Demostrar els coneixements de context científic de la comunicació en l'aplicació de la recerca.
6. Diferenciar les tècniques quantitatives i qualitatives de la recerca en comunicació.
7. Exposar per escrit i oralment la síntesi de les anàlisis realitzades.
8. Identificar i descriure els processos comunicatius, així com els principals corrents i teories que els formalitzen i critiquen des d'un punt de vista conceptual, metodològic i de recerca.
9. Interpretar i discutir documents de les principals tècniques i mecanismes de recerca per a la comunicació.
10. Presentar els treballs de l'assignatura en els terminis previstos i mostrar-ne la planificació individual o grupal aplicada.
11. Presentar, oralment i per escrit, els resultats de la recerca de manera divulgativa.
12. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
13. Treballar de manera autònoma i, a partir del coneixement adquirit, resoldre problemes i prendre decisions estratègiques.

14. Utilitzar l'aprenentatge de les tècniques de recerca per divulgar els coneixements adquirits en la realització dels treballs acadèmics i professionals.

Continguts

Tema 1. Introducció a la investigació de la comunicació

1. La formació investigadora dels comunicadors i el seu paper en les institucions i en les empreses. 2. El camí de la investigació, la seva importància, oportunitat i eficàcia. 3. Paradigmes i teories en ciències de la comunicació: les principals orientacions i àrees d'investigació en comunicació. 4. La investigació en comunicació i les seves demandes socials. Treball de fi de grau. 5. Centres d'investigació en comunicació. 6. Publicacions especialitzades i recursos en xarxa en la investigació de la comunicació. 7. La investigació en comunicació en l'era digital. Exemples pràctics.

Tema 2. El procés d'investigació i les seves etapes. La seva aplicació a la investigació en comunicació.

1. Investigació quantitativa i qualitativa. Grau d'experimentalitat. El llenguatge científic: conceptes i termes. 2. Organització, planificació i procés del treball científic: etapes i fases del procés de investigació. 3. Delimitació de l'objecte i de l'àmbit disciplinari. 4. Elaboració de l'estratègia d'investigació. 5. El projecte d'investigació: estructura i continguts. 6. Elecció del tema. 7. Plantejament del problema i delimitació d'objectius. 8. Marc teòric i fons documentals. 9. Tipus d'investigació: descripció, explicació, exploració. 10. Formulació d'hipòtesis. 11. Metodologia. Disseny i estratègia de la investigació. 12. Delimitació i disseny de la mostra. 13. Pla de treball, periodització i pressupost. 14. La pràctica de la investigació. Comprovació i generalització de resultats.

Tema 3. Les tècniques d'investigació per a l'anàlisi de la comunicació. Tècniques quantitatives I. Les bases de dades.

1. Les bases de dades estadístiques sobre comunicació i la investigació documental. 2. Les dades de consum de mitjans. 3. Els informes sobre l'estat de la comunicació. 4. L'anàlisi i estudi de les dades i la seva aplicació als contextos de la recerca en comunicació. 5. Exemples pràctics. 6. L'estudi de cas.

Tema 4. Tècniques quantitatives

1. Les tècniques quantitatives aplicades a la investigació de la comunicació. 2. L'experiment. 3. L'anàlisi de contingut: definició i diferents tipus d'anàlisi de contingut quantitativa. disseny, planificació, execució. 4. Elaboració del programa d'anàlisi aplicat a l'anàlisi de contingut. 5. Exemples pràctics. 6. L'enquesta: disseny, planificació, execució. 7. Elaboració del programa d'anàlisi aplicat a l'enquesta. planificació, execució i anàlisi de resultats. Exemples pràctics.

Tema 5. Tècniques qualitatives

L'aplicació de les tècniques qualitatives a la investigació de la comunicació de masses. Les entrevistes, les històries de vida, l'observació participant i no participant, els grups de discussió.

Tema 6. Pla de comunicació. Estratègies per a difondre els resultats de les investigacions.

El contingut de l'assignatura és sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Classes de resolució de problemes, casos i exercicis	10	0,4	1, 2, 4, 5, 8, 9
Classes magistrals	15	0,6	6, 8, 9, 14
Pràctiques de laboratori	20	0,8	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Prova de continguts	10	0,4	4, 5, 6
Tutories	15	0,6	1, 9, 14
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	21	0,84	1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14
Estudi personal	15	0,6	5, 6, 13, 14
Lectura d'articles i informes d'interès	12	0,48	8, 13

L'assignatura seguirà una metodologia presencial: tant les sessions teòriques com les activitats pràctiques i de resolució de problemes seran presencials.

S'emprarà la metodologia de la classe inversa.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treball	20%	6	0,24	1, 2, 3, 8, 10, 11, 12, 13, 14
Pràctiques de curs	45%	22	0,88	3, 5, 6, 7, 9, 12, 13
Presentació oral de treballs	15%	3	0,12	3, 4, 7, 11, 12
Proves de continguts	20%	1	0,04	4, 5, 6, 8, 9

L'avaluació de l'assignatura consisteix en l'elaboració d'un treball pràctic, la seva presentació, les pràctiques de curs, una prova de continguts i la seva recuperació.

Les activitats d'avaluació, de la mateixa manera que les activitats formatives, incorporen la perspectiva de gènere.

LES ACTIVITATS D'AVALUACIÓ SÓN:

- Treball de curs, 20% sobre la qualificació final
- Pràctiques, 45% sobre la qualificació final
- Proves de continguts, 20% sobre la qualificació final
- Presentacions orals, 15% sobre la qualificació final

Per poder aprovar l'assignatura, caldrà treure una nota mínima de 5 en totes les activitats

RECUPERACIÓ

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura, s'haurà hagut d'obtenir la nota mitjana de 3,5.

L'activitat que queda exclosa del procés de recuperació és el treball de curs.

SEGONA MATRÍCULA

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en una proposta d'investigació de comunicació de les organitzacions (institucions o mitjans), amb un apartat teòric i pràctic, emprant la bibliografia indicada pel professorat i aplicant-la en un cas d'estudi.

La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

PLAGI

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hipugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

No evaluable

Quan es consideri que l'estudiant no ha aportat suficients evidències d'avaluació es qualificarà com a no evaluable. Els requisits mínims consisteixen en l'assistència a les classes teòriques (mínim 80% de presencialitat) i la realització de les pràctiques i exàmens. Per a poder realitzar les pràctiques és obligatori assistir a les sessions teòriques.

Intel·ligència artificial

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Bàsica

BERGANZA, María Rosa y RUIZ José A. (coordinadores) *Investigar en Comunicación. Guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación*. Madrid. McGraw Hill, 2005.

BERICAT, Eduardo. *La integración de los métodos cuantitativos y cualitativos en la investigación social. Significado y medida*. Barcelona, Ariel, 1998.

BORGATTI, Stephen. P., EVERETT, Martin G.; JOHNSON, Jeffrey C. *Analyzing Social Networks*. London: Sage, 2018.

CORBETTA, Piergiorgio. *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: Mc Graw Hill, 2007.

DOMÍNGUEZ, Màrius Y Simó, Montserrat *Tècniques d'investigació social quantitatives*. Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona, 2003

GAITÁN, Juan A. Y PIÑUEL, José L., *Técnicas de investigación social*. Elaboración y registro de datos. Madrid, Síntesis, 1998.

[PETTEY, Gary, Cheryl Campanella Bracken, Elizabeth Babin Pask. *Communication Research Methodology. A Strategic Approach to Applied Research*. New York, Routledge, 2017.](#)

RUIZ OLABUÉNAGA, José Ignacio. *Cómo elaborar un proyecto de investigación*. Bilbao, Ediciones Universidad de Deusto, 1998.

SORIANO, Jaume. *L'ofici de comunicòleg. Mètodes per investigar la comunicació*. Barcelona, Eumo Editorial, 2007.

VILCHES, Lorenzo (coord.) *La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital*. Barcelona, Gedisa, 2011.

Complementària

ADORNO, Theodor *Epistemología y ciencias sociales*. Madrid, Cátedra (Valencia), Universitat de València, 2001.

GALINDO CÁCERES, Jesús (coord.) *Técnicas de investigación en sociedad, cultura y comunicación*. México, Addison Wesley Longman, 1998.

GARCIA FERRANDO, Manuel, IBAÑEZ, Jesús i ALVIRA, Francisco (comps.) *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid, Alianza Editorial, 2001.

GÓMEZ-ESCALONILLA, Gloria. "Métodos y técnicas de investigación utilizados en los estudios sobre comunicación en España". *Revista Mediterránea de Comunicación*, 12, n1 (2021): 115-27.
<https://doi.org/10.14198/MEDCOM000018>

[Métodos y técnicas de investigación utilizados en los estudios sobre comunicación en España | Revista Mediterránea de Comunicación \(mediterranea-comunicacion.org\)](#)

HESSE-BIBER, Sharlene Nagy. *Mixed methods research: merging theory with practice*. Nova York: The Guilford Press, 2010.

IGARTUA, Juan José *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Barcelona, Bosch, 2006.

JENSEN, Klaus i JANKOSWSKI, Nicholas (eds.) *Metodologías cualitativas de investigación en comunicación*. Barcelona, Bosch Casa Editorial, 1993.

TAYLOR, Steve i BOGDAN, Robert. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda del significado*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1992.

TOUS-ROVIROSA, Anna, & DERGACHEVA, Daria (2021). #EsteVirusloParamosUnidos : War-like political communication on Twitter: Creating homogeneous communities in the Covid-19 crisis. *Estudios Sobre el Mensaje Periodístico*, 27(4), 1227-1241. <https://doi.org/10.5209/ESMP.75758>

[#EsteVirusloParamosUnidos: War-like political communication on Twitter. Creating homogeneous communities in the Covid-19 crisis | Estudios sobre el Mensaje Periodístico \(ucm.es\)](#)

TOUS-ROVIROSA, Anna (2024). "Plan de comunicació: la transferència y divulgació de resultados de investigaciones científicas [Communication plan: transfer and dissemination of scientific research results]". *Infonomy*, 2(3) e24037.

[Plan de comunicació: la transferència y divulgació de resultados de investigaciones científicas | Infonomy \(scimagoepi.com\)](#)

WIMMER, Roger D. i DOMINICK, Joseph R. *La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos*. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A., 1996, 1a. ed.

WIMMER, Roger D. i DOMINICK, Joseph R. *Introducción a la investigación de medios masivos de comunicación*. México, International Thomson cop. 2001, 6ªed.

Programari

PSPP

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PLAB) Pràctiques de laboratori	71	Català	segon quadrimestre	tarda
(PLAB) Pràctiques de laboratori	72	Català	segon quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	71	Català	segon quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	72	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	7	Català	segon quadrimestre	tarda